

Till Fria Teatern
Svar på skrivelsen (1.2/2169/2011) angående synpunkter på
beslutsunderlaget inför kulturnämnden 18/1 2011

Inledningsvis vill vi understryka och förtydliga det ofta förekommande och helt felaktiga påståendet att kulturförvaltningen skulle vilja lägga ned Fria Teatern. Staden ger, genom kulturförvaltningen, varje år bidrag till ett stort antal verksamheter i ett flertal stödformer. I fokus står stadens professionella fria kulturliv och det stöd som kallas verksamhetsstöd - ett ettårigt stöd som, i konkurrens med övriga, kan sökas för kontinuerlig verksamhet som sträcker sig över ett kalenderår. Hur de fria kulturverksamheterna väljer att arbeta är deras eget ansvar och vi vill understryka att om man har haft offentligt kulturstöd länge innebär det inte per definition att man även fortsättningsvis får stöd framför nyare aktörer.

Kulturförvaltningen och kulturnämnden känner väl till att Fria Teatern har en till stora delar barn- och ungdomsorienterad repertoar och i redovisningen från 2009 uppges mycket riktigt andelen barn och unga i publiken vara 61 %. Angående siffran och procentsatsen i bilagan till tjänsteutlåtandet för publikantalet så har Kulturstrategiska avdelningen tidigare redan beklagat samt kommunicerat till Fria Teatern att detta inte påverkar förslaget inför 2011 års verksamhetsstöd. Kulturstrategiska avdelningen gör en bred och samlad bedömning inför varje verksamhetsår och förslaget för Fria Teatern påverkas inte av publikantalet.

En verksamhet som Fria teatern har tidigare år haft en hög bidragsnivå jämfört med många andra verksamheter. Den höga nivån på bidrag ställer också höga krav på produktion, användande av lokaler, samarbeten, nyskapande repertoar och ett löpande utvecklingsarbete. Fria Teatern har under de senaste åren inte svarat upp till de förväntningarna, något som kulturstrategiska avdelningen tydligt har påtalat och fört en dialog med verksamheten kring, dels redan 2008, men även i december 2010. I samtalet 2010 ställdes återigen frågor om Fria Teaterns samarbeten och hur utvecklingsplanerna ser ut för scenen i Högdalen. Dialogen 2008 såg likadan ut som 2010 och 2011, dåvarande chefen för avdelningen för kultur- och integrationsstöd, Bo Andér, uttryckte då tydligt vilka förändringar som verksamheten behövde göra för att kunna bibehålla den höga bidragsnivån. Den konstnärliga ledaren för Fria Teatern har kommunicerat att man inte kan och inte heller vill anpassa verksamheten till en annan bidragsnivå och kulturstrategiska avdelningen ser inte, vare sig i dialog eller via

omvärldsbevakning, att det under de tre gångna åren har skett någon förändring.

Kulturstrategiska avdelningen ser inte att verksamheten utnyttjar lokalerna i Högdalen i den utsträckning som det finns potential för. Det är detta Kulturstrategiska avdelningen menar med att Fria Teatern har en låg beläggning. I Fria Teaterns kalendarium fanns det exempelvis under december 2010 och fram till februari 2011 endast ett fåtal arrangemang inbokade. I samtalen har verksamheten inte heller kunnat redogöra för hur man arbetar för att nå nya målgrupper. I jämförelse med många andra verksamheter, med betydligt lägre stödnivåer, ser vi heller inte en produktivitet som motsvarar den sökta stödnivån. Detta underlag baseras på verksamhetens ansökan inför verksamhetsåret i jämförelse med andra verksamheters ansökningar för planerad verksamhet. Fria Teatern har även en låg lokalhyra jämfört med andra verksamheter, något som gör att kulturstrategiska avdelningen förväntar sig fler nya produktioner för den höga stödnivån.

Vid möte med Fria Teatern i december 2010 tillfrågades den konstnärliga ledningen om samarbeten med närsamhället. Man redovisade ett närmast obefintligt samarbete med lokalsamhället. Inte heller presenterade Fria Teatern ambitioner att utveckla lokala relationer.

Tjänsteutlåtandet för 2011 baseras på en samlad bred bedömning och beredning av de sökande verksamheternas ansökningar inför 2011 där bland annat tidigare ekonomiska redovisningar och planerad verksamhet finns som underlag. Kulturstrategiska avdelningen har även en omfattande omvärldsbevakning där vi besöker verksamheterna och deras arrangemang samt ser de produktioner som sätts upp.

I tjänsteutlåtandet som låg till grund för kulturnämndens beslut föreslogs ett omställningsstöd för Fria Teatern. Omställningsstöd innebär, till skillnad från avslag, att verksamheten får en halvering av tidigare års nivå på verksamhetsstöd för att ha möjligheten att ställa om sin verksamhet och organisation till förändrade villkor. Detta har kommunicerats till Fria Teatern och har följts upp av ytterligare kommunikation kring verksamhetens framtidsplaner. Fortfarande med ett omställningsstöd har Fria Teatern betydligt högre stödnivå än vad många verksamheter med större produktion har.

Samtliga punkter som återfinns i skrivelsen från Birgitta Sundberg (1.2/2169/2011) besvarades och diskuterades under ett möte den 9 februari 2011 mellan representanter från Fria Teatern, Teaterförbundet och kulturstrategiska avdelningen. Kulturstrategiska avdelningen avslutade

mötet med att konstatera ett behov av samsyn eftersom parterna har helt olika uppfattning kring tidigare dialog mellan förvaltning och verksamhet, hur den lokala förankringen ser ut och hur Fria Teatern utnyttjar sina lokaler och möjligheter samt hur tidigare samverkan med övriga aktörer fungerat. Kulturstrategiska avdelningen önskar träffa representanter från Fria Teatern igen innan sommaren för att följa upp hur verksamheten har valt att arbeta med framtidsfrågorna.

Kulturstrategiska avdelningen har vid mötet i februari åter förklarat för den konstnärliga ledningen för Fria Teatern bland annat hur det övergripande arbetet vid fördelning av det ettåriga verksamhetsbidraget fungerar, hur bonusen beräknas, hur de rådgivande referenspersonernas uppdrag ser ut, att förvaltningen ser allvarligt på upprepade förfrågningar om mer medel vid likviditetskriser samt hur olika verksamheter arbetar med barn- och ungdomsperspektivet och med lokal förankring.

Fria Teatern har vid ett flertal tillfällen telefonledes 2010 flaggat för ekonomisk kris och efterfrågat extra bidrag. Fria Teaterns konstnärliga ledare har även, som flertalet andra verksamheter med fasta scener, efterfrågat förskott på 2011 års verksamhetsbidrag. Dock efterfrågades 50 % av stödet i förskott istället för det från kulturstrategiska avdelningens föreslagna 25 %.

År 2008 inrättades ett bonussystem för det fria kulturlivet vars syfte är att uppmuntra kulturverksamheter att arbeta mer med att nå en ökad ung publik samt ökad egen finansiering. Bonusen fördelas efter fyra parametrar – andel egna intäkter, ökning av de egna intäkterna, andel barn- och ungdom i publiken samt ökning av andelen barn och ungdom i publiken. Bonusen beräknas matematiskt på redovisade siffror från alla bonusberättigade verksamheters resultat. Fria Teatern fick 2009, baserat på 2008 års redovisning, 250 000 kronor i bonus och 2010, baserat på 2009 års redovisning, den lägre summan 187 205 kronor. Bonusen, till skillnad från verksamhetsstödet är inte en bedömning utan utbetalas på basis av ett fåtal parametrar. Den samlade bedömningen inför fördelning av verksamhetsstöd värderar långt fler aspekter.

Att det nu under 2011 har bildats en vänförening som intresserar sig för och vill stötta Fria Teaterns utveckling välkomnar kulturstrategiska avdelningen som en positiv förändring.

Vänligen,
Patrik Liljegren

